

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

๑.๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า

๑.๑.๑ พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยแจ้งว่าทางพรรค ฯ ได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และขอให้พิจารณาตอรับมติของที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓

๑.๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุม ในการประชุมครั้งดังกล่าว เป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ของพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย เข้าร่วมประชุมไม่ครบ หนึ่งร้อยคน ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๙ และข้อ ๗๐

๑.๑.๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ไม่ตอรับมติการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ของพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย และเห็นว่าพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ จึงยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่ง ยุบพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง พร้อมทั้งชี้แจงเพิ่มเติมว่า การพิจารณาเพื่อตอรับหรือไม่ตอรับเป็นคนละกรณี กับการไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ทั้งการชะลอการตอรับก็ไม่เกิดความเสียหายต่อการดำเนินกิจการ ของพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย แต่อย่างใด เนื่องจากพรรคยังคงดำเนินกิจการตอไปได้โดยใช้นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค เดิมตอไปได้

๑.๒ พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยโดยนางสาวอรุมา ช่างยันต์ ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรค ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ โดยพรรคมีมติเลือกกรรมการบริหารเพิ่มเติม แก้ไขเพิ่มเติมนโยบายและ ข้อบังคับพรรค พรรคได้แจ้งมติดังกล่าวตอนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว แต่นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้สั่งให้ชะลอการตอรับการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งสั่งให้มีการตรวจสอบองค์ประชุมใหญ่ และผลการตรวจสอบ กับเจ้าหน้าที่พรรคพบว่า องค์ประชุมใหญ่วิสามัญครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ไม่ต้องด้วย ข้อบังคับพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงยื่นคำร้อง ตอศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงมีเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องรับฟัง พยานหลักฐานได้อีก โดยที่พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ กล่าวคือ การประชุมใหญ่วิสามัญพรรค
ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคสังคมประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๙ และข้อ ๗๐ ที่กำหนดให้
การประชุมใหญ่วิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรค และในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า
หนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า มีสมาชิกพรรคโดยสมบูรณ์เข้าร่วมประชุม
เป็นองค์ประชุมไม่ครบหนึ่งร้อยคน กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคสังคมประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง ส่วนคำขออื่นไม่อยู่ในอำนาจ
ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ จึงให้ยกคำขอดังกล่าว

๓. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมาก ๑๐ : ๑ จึงมีคำสั่ง
ให้ยุบพรรคสังคมประชาธิปไตย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พลโท จุล อติเรก นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา
นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายพันธ์ จันทรปาน นายมงคล สระภู่น นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๒๕ ก วันที่
๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๖

ย่อโดย นายสิทธิพร เคาภายน
กลุ่มงานคดี ๗